

Redacția și Administrația:
Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON
interurban, local și comitatens
Nr. 20.

Adresa telegrafică:
„DRAPELUL“ Lugoj.

Manuscrise nu se înapoiază
Scrisori nefrancate se refuză.

DRAPELUL

APARE:
MĂRȚI, JOI și SÂMBĂȚĂ.

Prețul de abonament:
Pentru Monarchie: pe 1 lună 1 cor.
pe 3 luni 2 cor. pe 6 luni 6 cor. pe
anul întreg 12 cor.; pentru România
și statele uniunii postale: 20 franci
pe an.

INSERTIUNILE
se acordează conform tarifului.
Un număr singuratic 10 bani.

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

Lugoj, 17/30 Mai 1905.

Se zice, că prin demersul lui Burián ca «homo regius» și prin consecvențele acestui demers nu s'a schimbat întru nimic situația, ci totul a rămas așa cum a fost mai înainte.

Greșită apreciere a situației!

Trei momente ies clar la iveală din acest demers și consecvențele lui și tocmai aceste trei momente trebuie să fie decizătoare pentru mersul firesc al dezvoltării crizei, dacă nu intervine — ceea-ce nu este exchis — ceva neașteptat, ce ar duce ear lucrurile pe un tărâm cu totul nou și incalculabil în consecvențe.

Un moment important este, că Maj. Sa Monarhul caută să deslege criza pe cale strict constituțională, din care cauză a și acceptat în întregime ca bază adresa votată de dietă, deși este fără îndoială, că tocmai votarea acestei adrese în moment atât de nepotrivit, — când M. Sa n'a putut deschide corpurile legiuitoare prin mesagiu și când nu există în accepția strictă ministeriu responsabil din sinul majorității dietei, — a avut un ascuțit ascuns demonstrativ contra Coroanei.

Al doilea moment este, că și elementele mai trezvie ale coalițiunii doresc o grabnică soluțiune, ceea-ce denotă de o parte speranțele rozaline legate de misiunea lui Burián, ear de altă parte faptul, că nu au trimis Maj. Sale ca «om al coaliției» pe vre-un politician legat de programul «48»-ist, ci pe contele Iuliu Andrássy.

FOITA „DRAPELULUI”

Pietrile Doamnei

De Carmen Sylva.

== Traducere pentru „Drapelul.” ==

(4)

Stefăniță nu mai simțea acum că eră slab. El încordă săgeata și-l lovi pe unat, înainte de ce l-ar fi observat dânsa. Celălalt a vrut să fugă, dar fu tras la pământ și sugrumat cu brăul seu propriu. Cel dintâiu mai suflă.

— «Mai vin și alții?» — întrebă Stefăniță. Muribundul dădea din cap în toate lăturile. Ori că nu a înțeles întrebarea, ori că nu voia să zică nimic. Elena stătea palidă răzimată de o stâncă. Acum, după ce trecuse primejdia, se temeă numai curagioasa femeie. Stefăniță încercă să ducă cadavrele, dar deodată cu siguranța se ivi și eșofarea puterilor, el a trebuit să se așeze. Ea-i udă tâmplele și buza cu apă rece.

— «Ce să fac?» — întrebă ea simplu.

El arătă în spre cadavre:

despre care sperau, că dacă nici nu strict în cadrele poziției luate de coalițiune, totuși va găsi «pe barba proprie» un mod de soluțiune satisfăcător.

Al treilea moment este, că punctul de gravitațiune al deslegării crizei nu mai zace în cercurile vienezze ale Burgului, ci în cercurile parlamentare din Budapesta, și dacă prin urmare coaliția actuală opozițională, ca reprezentantă a majorității dietei, nu poate face pasul deciziv pentru rezolvarea crizei, nu rămâne alta decât ca actuala coalițiune să se dizolve, ca să facă loc altei grupări a majorității dietei în scopul rezolvării crizei.

Maj. Sa oferă astăzi coaliției ca concesiune militară împlinirea «programului comisiei de 9 a partidului liberal» de acum doi ani, program la care au conlucrat cei mai de seamă oameni ai vieții publice maghiare, între cari chiar Andrássy, Apponyi, Széll și alții, cari stau astăzi la o parte și fac pe busumflatul.

Și este de mirat, că oamenii mai cuminți din sinul coaliției nu se mulțumesc cu împlinirea acestui program — când li-se lasă lor în mână executarea programului — căci acest program conține toate concesiunile posibile de realizat între împrejurările de astăzi, pregătind direct terenul pentru maghiarizarea treptată a armatei. Și doar nici cel mai nebuș șovinist nu poate reclăma alta, decât maghiarizarea treptată a armatei, căci e absurd a reclăma imposibilul, adică maghiarizarea peste noapte!

— «Ori noi, ori aceștia trebuie să se ducă de aci!»

— «Oh, noi, noi!» — grăi dânsa cu grabă.

El se uită lung la ea și oftă.

— «Ah! Tu nu poți! Așa-i că ești prea slab pentru calea cea lungă până la Ciceu?»

— «Ba nu, voi încercă să merg».

Ei își luară ceva proviant și Elena își puse în spate pielea de urs. Nu i-a spus de ce. Dar când s'a inserat, își învăli bolnavul în ea și-l culcă sub un copac, ținându-i singură paza cu spada în mână. El a tănuțit înaintea ei, că primise o rană nouă, până când început sângele să izvovească lin din ea. Elena eră eșită din fire. Ea îl legă cu frunze late, căci mai că nu mai aveă pânzătură pe sine.

Ghetele 'și-le aruncase, fuseră ciuruite. Și acum ședeă așa, desculță, învălită în mantaua sa, împrejmuită de valurile părului, cu spada cea scurtă în mână și supraveghia somnul neliniștit al apărătorului seu. Luna trecea deasupra codrului și Stefăniță pareă atât de palid, încât biata nevastă credeă că e pe dungă de moarte.

Ea își țintia ochii întunecați la el și desperarea îi cuprinse sufletul.

— Dacă voi muri, — șopti el, — ce se va alege de ea? De-ași aveă numai o șuviță din părul ei, ca să o duc eu mine în groapă!

Atunci îi puse earăși o frunză

Faptul, că coaliția nu poate acceptă importantele concesiuni făcute de Coroană, nu denotă altceva, decât că coaliția nu stă la înălțimea politică reclamată de situațiune, ci este sclava lozincelor electorale, lansate fără nici o răspundabilitate și fără de-a visă măcar, că lansatorii acestor lozince stau așa aproape de punerea mâinii pe putere.

Aceste nenorocite lozince, rezultate din supralicitarea în șovinism, stau astăzi în calea rezolvării crizei și adună pe zi ce merge tot piedeci și obstacole noi în calea găsirei unui mod satisfăcător de rezolvare.

Lozincele aceste s'au pornit ca o lavină, crescând mereu și devenind tot mai primejdioase.

Să aruncăm o privire retrospectivă asupra ultimilor ani, de când s'a declarat criza, și vom vedea, că ce dimensiuni formidabile a luat lavina de atunci încoace.

Sub Széll a declarat opoziția, că nu votează contingentul de recruți urcat și nouile credite militare fără concesiuni militare. Széll însă n'a retras proiectele sale de legi și nu a oferit nici concesiuni. A căzut, căci credeă, că va putea frânge obstrucția prin rezistență pasivă.

A venit Khuen. Acesta a împlinit dorul obstrucției. A retras proiectele militare despre urcarea contingentului militar și creditele noi militare. A cerut numai ceea-ce declarase Kossuth la timpul seu, că admite fără opoziție. Lavina a crescut însă deja în acest restimp.

amedă pe rană și pe cap și o șuviță grosă i-se lasă în mână, pe care 'și-o lăisese dânsa cu spada. El oftă și adormi. Prințesa veghiă. Deodată i-se pără că aude din partea, din cotro au venit, ropot de copite și strigăte.

Ea sări în picioare și cercă să-și stămpere bătăile inimei, oprindu-și răsuflul, căci nu puteă auzi. Ah, dacă ar fi pornit după cei doi și alții călări, ea s'o răpească pe ea! Ea se uită la spada din mână, și trupșorul june se înfioră de moartea ce aveă să-și dea cu mâna proprie, căci n'ar fi voit să trezească pe omul seu credincios la această ultimă slujbă. Ea ascultă și strigătele se auziau mai vii, ropotul și strășnitul copitelor mai aproape pe solul codrului. Un nor trecu tocmai peste lună. Dacă se va limpezi earăși și se va ivi primul dușman, atunci își va înfige spada în piept. Zgomotul se apropiă, dar mai încet prin întunerecul momentan. Acum marginile norului se făcură argintii, apoi eși luna.

— Stefăniță, — ei vin! — grăi juna nevastă cu spaimă, și își îndreptă spada cătră piept, dar mâna îi tremură.

— Asta e treaba mea, — grăi el închis, îi scoase spada din mână și stătea acum palid înaintea ei, ca îngurul de osândă, — ceea-ce promis odată, de aceea mă și țin, și aceeași spadă va intra apoi în inima mea!

Strigătele se auziau tot mai de-a-

Opoziția a declarat, că nici contingentul normal de recruți nu-l mai admite fără concesiuni naționale.

S'a pus deci aparatul în mișcare pentru a stabili măsura concesiunilor militare. Atunci a intrat în acțiune celebra comisie de 9, care căută să creeze un program militar pentru concesiunile militare în deplin acord cu Monarhul. Acest program a întimpinat mari greutăți.

A venit în fine contele Tisza, aducând concesiuni cu mâna plină. Lavina însă crescuse și mai mare și ceea-ce un an mai înainte nici în vis n'ar fi cutezat să ceară în mod serios, a respins acum opoziția. Îi eră prea puțin!

Acum ofere Maj. Sa coaliției împlinirea întregului program al comisiei de 9. Pentru coalițiune este asta deja prea puțin! Nici chiar contele Andrássy, care stă pe baza transacției din 1867 și a conlucrat activ la crearea acestui program, nu poate acceptă concesiuni așa «neînsemnate».

Lavina crește mereu!

Un organ șovinist somează pe Maj. Sa să îplinească acum ceea-ce cere coaliția, căci mâne va cere mai mult și nu se va mai îndestuli cu împlinirea postulatelor de astăzi!

Și organul șovinist recunoaște tacite prin aceasta un mare adevar, anume că nu capetele cugețitoare ale politiceii ungurești conduc mersul lucrurilor, ci curentul șovinist rupe cu sine totul ce nu cutează să se emancipeze din acest cerc fatal de farmece. Pe acest motiv am zis, că coaliția nu stă la înălțimea politică recla-

proape; Stefăniță ridică brațul, ea își plecă frumosul cap, așteptând lovitura de moarte. Dar el își lăsă deodată brațul în jos și fața i-se lumină.

— Am auzit vorbă românească! — grăi dânsul.

— Aci e Doamna! încoace oamenilor!

Urale au fost răspunsul și codrul răsună de strigătul: «Încoaci Măria Ta!» În clipa următoare vâjăia și sfărăia locul din toate lăturile și prințesa zăcea amețită în brațele bărbatului seu.

Toți erau îngrijați de dânsa, în vreme ce Stefăniță stă răzimat de un copac și se uită la ea. În sfârșit își deschise ochii.

— Copiii mei! trăiesc ei? — i-a fost întrebarea întâie.

— Copiii sunt sănătoși și te așteaptă!

— Puțin a lipsit ca să nu te mai vad!

— Dulcea mea soție! — zise Domnul și o strânse eară și eară la piept. Când avoit s'o ridice pe cal, i-se văzură sclipind picioarele albe de sub mantă.

— Și ai voit să faci drumul pe jos? — exclamă el sărutându-i piciorușele.

— Am voit să vin la tine! — zimbă dânsa.

Stefăniță a fost pus pe un cal, și lângă el călăriă unal, care-l sprijiniă; căci pareă grozav de eșofat. După multe strigăte și sunete de corn se

Dela oficiul de dare opidan.

Nr. 2245.
ad. 1905.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că conscripția cânilor de pe teritoriul orașului Lugoj, care conscripție servește de bază a aruncului dării de câni pe anul 1905, este expusă spre vedere publică la oficiul de dare opidan dela **30 Mai până la 6 Iunie st. n. a. c.** sub durată orelor oficioase.

Despre aceasta părțile interesate se avizează cu observarea, că eventualele lor reclamațiuni le pot substerne oficiului de dare opidan până la termenul mai sus prefipt.

Lugoj in 29 Mai 1905.

P. P. 18 (1-1) **I. Chiritia,**
Șeful oficiului de dare opidan.

Lugoj rend. tanácsos város polgármesterétől.

4876. sz.
kig. 1905.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1906-ik évre összeállított esküdtképes egyének alaprajstroma folyó évi Junius hó 1-től kezdve 15 napon át Balogh László városi tanácsosnak írodájában közszemlére kitéve van, és a kérdéses alaprajstrom bárki által betekinthező, és hogy akár alkalmas egyénnek kihagyása akár nem alkalmasnak bejegyzése miatt, a fenti 15 nap alatt bárki felszólalhat, valamint hogy a felszólalásokra, melyek a fent említett írodában ugyancsak közszemlére kitéve lesznek, további 8 nap alatt, bárki észrevételeket tehet.

A felszólamlásokat és az észrevételeket alólirott polgármesternél kell írásban benyújtani vagy szóval előterjeszteni.

Lugoson 1905. évi máj. hó 24-én.

Marsovszky, s. k.
P. P. 17 (3-3) polgármester.

Reclama

Reclama stabila, efectuoasă și practică este sufletul, factorul dător de viață al fiecărei fabrici, întreprinderi și afaceri comerciale. Cum, unde și când poți publica anunțuri mai cu efect, mai bine și mai puțin, te poți informa la

**Expediția de anunțuri
Iulius Leopold**

Budapesta, VII, Erzsibet-körút 54, unde se poartă grije cu deosebită cunoștință specială în mod conștientios, punctual și puțin, de inserate și reclame în toate foile din Budapesta, din provinciă și din străinătate, precum și în calendare.

Red. (x-10).

**Preliminare de spese
și planuri gratis.**

Pravul Bauer

patentat

Mijloc excelent și sigur pentru combaterea incendiilor

probat și aprobat

de autoritățile publice

se poate căpăta

în cantități mici și mari

la ferăria

Anton Haberehrn

Nr. 10 (x-40)

Lugojul-român

vis-à-vis de cafeneaua »Corso«

Provocare și apel

cătră on. conducere a comitatului Caraș-Severin, cătră magistratul orașenesc și cătră proprietarii de realități, etc. etc.

E supremă necesitate a aduce respectuos și conștientios din nou aminte on. public **pravul de stins al lui Bauer**, înainte de a se întâmplă eventuale catastrofe. Pravul acesta ofere și a oferit cel mai favorabil, aprobat și eficace mijloc contra incendiilor bătuitoare.

Se recomandă fiecăruia a cumpăra acest prav. Despre modul de folosire se dau bucurosi deslușiri în localul de vânzare amintit mai sus.

Institutul de cură naturală

BILZ

în Radebeul I. Drezda (Germania)

Sanator de rangul prim.

Bolnavi, grăbiți și căutați sănătatea voastră în acest institut condus de medici ai metodei natural de cură (Dr. med.), negreșit că veți găsi în curând și sigur mult dorita-vă sănătate.

Cereți marele și bogat ilustratul prospect, care conține și multe dări de seamă despre cure făcute,

gratuit și franco

dela Rezentantul general :

Schmall Wien VII 3.

Red. (15-10).

Cofetăria Kina

se vor reduce și în anul acesta, ca și în anii trecuți, în decursul lunilor de vară **prețurile** în mod însemnat, anume :

- 1 tăietură înghețată costă 8 bani
- 2 tăieturi înghețată costă 16 bani
- 3 tăieturi înghețată costă 24 bani
- 1 păhar cafea înghețată costă 28 bani.

Cumpărându-se odată 10 înghețate sau cafele înghețate se dă a unsprezecea (11-a) **gratuit** ca rabat.

Prăjituri cari au costat până acum 10 bani se reduc la 8 bani, cari au costat 12 bani se reduc la 10 bani.

Recomandându-mă binevoitorului sprijin al onoratului public

semnez ou distinsă stima

Carol Kina

cofetar — Lugojul român.

Nr. 10 (3-2)

„Lugosana“

institut de credit și economii ca societate pe acții în Lugoj.

Anul fondării 1889.

Capital social 300.000 Cor.

Fondurile proprii c. a. 90.000 Cor.

Depuneri spre fructificare

1.500.000 Cor.

acordă împrumuturi cambiale cu acoperire ipotecară și pe lombard cu 8%, escomptează cambii cu 3 eventual cu 2 subscrieri pe timp de 3 până la 6 luni, de aie privaților și de ale corporațiunilor cu 7-8%, primește depuneri spre fructificare fără anuț cu 4%, cu anuț 5%.

Darea după interese o solvește însuși institutul.

Nr. 8. x-26.

Direcțiunea.

Editiunile Despărtământului Lugoj

Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român.

I. Victor Vlad Delamarina.

POESII.

Bănățenesci. — Intocmiri.

Adunate și arangeate de Dr. Valeriu Branisce. 1 volum 8° cu 68 pag.

Prețul 30 bani.

II. Bănățeanul.

DEPRINDERI PĂGUBITOARE.

Sfaturi și învățături.

Seria primă. Edițiune îngrijită cu conștientământul autorului de Dr. Valeriu Branisce. 1 volum 8° cu 68 pag.

Prețul 30 bani.

III. Dr. Athanasie Marienescu.

DIALECTUL ROMÂN BANAȚIAN.

Studiu scris pe baza poeziilor dialectale ale lui Victor Vlad Delamarina. 1 broșură 8° cu 28 pag.

Prețul 15 bani.

La comandele din provinciă este a se alătură și porto-ul poștal.

Comandele se pot face sau prin redacția ziarului „Drapelul“, sau direct la secretariul Desp. Lugoj: **Dr. Valeriu Branisce.** — Prețul se poate trimite și în mărci poștale.